

Dosarul nr. 2ra-1354/18

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani) C. Vîrlan

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) E. Palanciuc, A. Malîi, V. Clima

ÎNCHEIERE

4 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Luiza Gafton
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Toma Liubovi,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Toma Liubovi
împotriva Măriei Toma și a Galinei Pocropivnaia privind încasarea sumei și acțiunea
reconvențională depusă de Pocropivnaia Galina împotriva Liubovei Toma privind
apărarea dreptului de proprietate și evacuarea din bunul imobil,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2018, prin care a fost
respins apelul declarat de Toma Liubovi și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău,
sediul Rîșcani din 22 august 2017,

c o n s t a t ă :

La 23 decembrie 2013, Toma Liubovi s-a adresat în instanța de judecată cu cerere
de chemare în judecată împotriva Mariei Toma și a Galinei Pocropivnaia, care a fost
concretizată pe parcursul sub aspectul pretențiilor formulate, privind repunerea în
termen, încasarea sumei de 106 466 lei cu titlu de echivalent al valorii materiale și costul
muncii investite în casa de locuit situată în mun. Chișinău, comuna Stăuceni, str.
Grățiești 27 și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a reiterat că s-a căsătorit cu
Toma Leonid la 10 noiembrie 1979. Imobilul situat pe adresa mun. Chișinău, comuna
Stăuceni, str. Grățiești 27, a fost construit în anii 1963-1964. Acesta aparținând inițial
părinților lui Toma Leonid: Toma Petru și Toma Maria.

În anul 1979 s-a perfectat proiectul nr.451 din 1979 de gazificare totală a imobilului
situat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. Grățiești, 27, din care se observă care sunt
construcțiile existente în anul 1979. Soțul reclamantei, Toma Leonid Piotr, de la nașterea
și până la decesul tatălui său, Toma Petru Alexandru, decedat la 06 aprilie 1981, a locuit
în casa părintească împreună cu părinții săi, inclusiv și după decesul tatălui său și până la
decesul soțului reclamantei, 05 februarie 2012, a continuat să locuiască în casa în litigiu.

Prin decizia nr.306 din 15 iulie 1986 de către administrația com. Stăuceni, lui Toma
Leonid i-a fost repartizat un lot de teren în mărime de 20 m², pentru construcția garajului.

În anii 1987-1988, reclamanta împreună cu Toma Leonid, au construit garajul pe

terenul repartizat de Primăria com. Stăuceni, teren care de fapt, era alipit de casa de locuit a părinților lui Toma Leonid. Ultimul a adus un aport sporit la valoarea imobilului în litigiu prin mijloace bănești și munca fizică depusă la construirea anexelor și casă și reparații capitale, construite în timpul traiului comun cu părinții soțului, și anume a făcut următoarele lucrări: - în anii 1982-1983 s-a făcut gard din fier cu 2 ieșiri (una intrare în ogradă alta intrare la garaj); în perioada anilor 1984-1985, s-a reconstruit veranda, care era din lemn, dar s-a construit apoi din piatră, în același an 1985 s-a schimbat acoperișul casei, în anul 1985 a fost făcută o reparație capitală la baie (și anume din 2 camere mici s-a făcut o baie mare); în anul 1989 s-a turnat asfalt din ciment în ogradă; în anul 2000 s-a făcut fântână în ogradă; în anul 2002 s-a tencuit toată casa pe din afară; în anul 2008 la fel s-a tencuit toată casa pe din afară; în anul 2008 s-a făcut veceu în baie; în anul 2009 s-a instalat încălzire autonomă; în anul 2010 s-au făcut podurile în 3 camere; în anul 2011 s-au instalat ferestre la casa mare cu izolație din termopan; în anul 2012 după casă s-a construit un șopron pentru păsări.

Reclamantul susține că reparația capitală și toate investițiile făcute în imobilul în litigiu au fost făcute cu acordul părților, și drept urmare toți banii investiți în imobilul din litigiu, urmează să fie încasați de la părți.

Toma Leonid Piotr, a acceptat succesiunea lăsată de pe urma tatălui său Toma Piotr Alexandru, decedat la 06 aprilie 1981, și de fapt, a rămas în continuare să locuiască în casa părintească, acceptând succesiunea rămasă după decesul tatălui său. După decesul lui Toma Petru Alexandru, a rămas ca avere succesorală $\frac{1}{2}$ cotă-parte din imobil ce constă din teren cu nr. cadastral 3153216.164; construcție (casă de locuit) cu nr. cadastral 3153216.164.01; garaj cu nr. cadastral 3153216.164.02, situate pe adresa: mun. Chișinău, corn. Stăuceni, str. Grătiești.

Moștenitori de gradul I al defunctului Toma Petru erau Toma Maria, Toma Leonid, Pocropivnaia Galina. Soților Toma Maria și Toma Petru, bunul în litigiu le aparținea în devălmășie.

Prin Certificatul de moștenitor legal nr.298 din 18 februarie 1982, Toma Maria după decesul lui Toma Petru, a trecut pe numele său atât terenul cât și construcțiile aferente, adresându-se la Biroul Notarial pentru eliberarea unui Certificat de moștenitor legal, omițând să includă în dosarul succesoral pe fiul său Toma Leonid și pe fiica sa Pocropivnaia Galina.

După perfectarea Certificatului de moștenitor legal nr.298, Maria Toma a înstrăinat $\frac{2}{3}$ din imobilul în litigiu prin contractul de donație nr.711 din 25 septembrie 2007 Galinei Pocropivnaia. Ulterior, Toma Maria a înstrăinat $\frac{1}{3}$ din imobilul în litigiu prin Contract de donație nr. 4626 din 12 iulie 2013 Măriei Toma.

A arătat că tot acest timp împreună cu Toma Leonid a locuit permanent în casa părintească a soțului, toate sursele de venit au fost investite în reconstrucție, adăugare anexe și odăile la casa în litigiu, reparația capitală și construcția garajului pe lotul de teren, ce i-a fost repartizat lui personal în mărime de 20 m² și a fost alăturat terenului casei părintești.

În cadrul examinării cauzei în fond, Pocropivnaia Galina a înaintat cerere reconvențională împotriva lui Liubovi Toma privind evacuarea forțată a ei cu toți membrii familiei și cu toate bunurile personale din casa de locuit din str. Grătiești, comuna Stăuceni, mun. Chișinău, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivare a relatat că Pocropivnaia Galina este proprietara lotului de teren și construcțiilor din str. Grățiești 27, comuna Stăuceni, mun. Chișinău, în baza contractului de donație nr. 711 din 25 septembrie 2007 și contractului de donație nr. 4626 din 12 iulie 2013. Cu toate că este unicul proprietar al imobilului, este în imposibilitate să se folosească de acest bun imobil, din vina Liubovei Toma, în posesia nelegitimă a căreia se află imobilul litigios.

La solicitările Galinei Pocropivnaia înaintate către Liubovi Toma cu privire la eliberarea casei de locuit din str. Grățiești, comuna Stăuceni, mun. Chișinău, aceasta a refuzat, prin ce este limitat dreptul de posesie, folosință și dispoziție asupra imobilului litigios.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 august 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de Liubovi Toma, s-a respins ca neîntemeiată.

S-a admis acțiunea reconvențională înaintată de Pocropivnaia Galina.

S-a dispus evacuarea forțată a Liubovi Toma cu toți membrii familiei și cu toate bunurile personale din bunul imobil - casa de locuit din str. Grățiești, comuna Stăuceni, mun. Chișinău.

S-a încasat de la Toma Liubovi în beneficiul Galinei Pocropivnaia cheltuielile de achitare a taxei de stat 100 lei și de asistență juridică 2000 lei.

S-a scutit Liubovi Toma de la plata taxei de stat suplimentare în beneficiul statului.

Pentru a hotărî astfel, instanța a constatat că reclamanta nu a probat afirmațiile sale precum că soții Toma Maria și Toma Piotr au promis că după decesul lor casa va rămâne lui Toma Leonid, iar potrivit certificatului de moștenitor imobilul situat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. Grățiești 27, a fost înregistrat după Toma Maria, care ulterior l-a donat Galinei Pocropivnaia.

La fel, reclamanta nu a prezentat probe ce ar demonstra că anume acesta împreună cu familia sa a contribuit la reparația imobilului cu suma de 106 466,11 lei, ceea ce ar constitui echivalentul materialelor de construcție și costul sumei investite astfel încât valoarea acesteia a crescut cu 15%. Raportul de constatare tehnico-științific nr.320 din 02 februarie 1996, nu poate servi temei pentru constatarea îmbunătățirilor imobilului, deoarece la întocmirea raportului expertul a folosit doar descrierea în manuscris a lucrărilor efectuate și nicidecum a documentelor, ce ar atesta procurarea materialelor de construcție și a utilajelor.

Referitor la acțiunea reconvențională instanța a reținut că Pocropivnaia Galina este proprietara imobilului situat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. Grățiești 27, iar Toma Liubovi nu dorește să elibereze benevol casa, astfel cauzând un disconfort proprietarului prin limitarea dreptului de posesie și folosință.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 29 august 2017, Toma Liubovi, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 august 2017, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Toma Liubovi și respinsă acțiunea reconvențională depusă de Pocropivnaia Galina.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2018, a fost respins declarat de Toma Liubovi și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 august 2017.

La 11 mai 2018, Toma Liubovi a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel

Chișinău din 31 martie 2018 și a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 august 2017, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată și respingerea acțiunii reconvenționale depusă de Pocropivnaia Galina.

Ca temei de drept recurentul a invocat prevederile art. 432 alin. (2) lit. a) și c) Cod de procedură civilă care stipulează că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

În motivare, a indicat că atât instanța de apel cât și instanța de fond nu au constatat corect toate circumstanțele pricinii. Concluziile sunt neîntemeiate și contradictorii cu materialele cauzei.

Instanța nu a dat o apreciere obiectivă declarațiilor martorilor Toma Serghei și Grițac Nicolae, care fiind audiați în instanța de judecată au recunoscut că Toma Liubovi și Toma Leonid au executat lucrări de construcție și reparație la casa situată în Chișinău, com. Stăuceni, str. Grățiești 27. Aprecierea probelor atât de instanța de fond cât și de instanța de apel a fost arbitrară, au încălcat și aplicat eronat normele de drept material și procesual.

Recurenta susține că tot timpul a locuit în casa părintească împreună cu soțul ei, iar toate sursele de venit le-au investit în reconstrucția casei, adăugare de anexe și camere, reparație capitală și construcția garajului pe lotul de teren cu suprafața de 20 m² ce i-a fost repartizat lui Toma Leonid personal și a fost alăturat terenului casei părintești. Valoarea lucrărilor de reparație și reconstrucție a imobilului, executate de către Toma Liubovi și Toma Leonid, la casa de locuit situată în Chișinău, com. Stăuceni, str. Grățiești 27, consituie suma de 106 466,11 lei.

Recurentul menționează că instanțele investite cu judecarea fondului la examinarea cauzei au încălcat prevederile art. 6 CEDO.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 31 martie 2018.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 11 mai 2018, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se

consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu

privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Toma Liubovi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Toma Liubovi.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Luiza Gafton

Dumitru Mardari